

ВЫХОДЗІЦЬ ПРАЗ КОЖНЫЯ ТРЫ ТЫДНІ

(Галоўныя пастановы і дырэктывы Беларускага Рэспубліканск. Камітэту,
інфармацыя, адказы на запытаньні).

№ 6 (41)

5-га Мая 1930 году

№ 6 (41)

З Ь М Е С Т

1. Палажэньне аб структуры і сетцы саюзных органаў.
2. Пастанова Прэзыдыуму Бел. Рэс. К-ту пра рэарганізацыі сеткі сель-рабачкомаў.
3. Аб перабудове форм і мэтадаў работы нізавых саюзных органаў. (рабачкомаў).
4. Часовае палажэньне аб рабоце арганізатараў.

Палажэньне аб структуры і сетцы саюзных органаў.

(Зацьверджана Прэзыдыумам ЦК Саюзу Сельгаслесрабочых 11 сакавіка 1930 г.)

Выходзячы з рашэньняў III Пленуму ЦК Саюзу аб чарговых задачах, новых формах і мэтадах работы, перабудоваць апарат і структуру саюзных органаў, кіруючыся наступным:

1) Забясьпечыць у кожнадзённай працы саюзных органаў паварот тварам да сацыялістычнай вытворчасці і патрэб рабочых мас.

2) Уцягнуць у работу саюзнага апарату добраахвотніцкага актыву.

Пераход ад апаратных мэтадаў работы да жывых форм, узмацненьне непасрэднай сувязі з мясцамі шляхам жывога інструктажа і практычнай дапамогі ў рабоце нізовым органам саюзу.

4) Скарачэньне, спрошчаны і патамненне саюзнага апарату, а побач з гэтым усямернае абнаўленьне яго новымі кадрамі вывучэнцамі-ударнікамі з вытворчасці. Чоткае размяжаванне функцый у апарате. Большая самастойнасць і адказнасць кожнага саюзнага работніка ў працы. Скарачэньне камісій і пасяджэньняў.

Прэзыдыум зацьверджае у адпаведнасці з гэтым наступную структуру і сетку саюзных органаў:

Цэнтральны камітэт саюзу.

1. Рэарганізаваць апарат ЦК на аснове наступных вытворчых сэктараў:

- а) Саўгаскі
- б) Лясны
- в) Калгасна-батрацкі
- г) Кадраў
- д) Арганізацыйна-інструктарскі
- е) Агульны

2. Штаб палітка-асветнага абслугоўвання і масавых кампаній (культштэб).

3. Цэнтральны орган саюзу — „Сельскагаспадарчы Рабочы“ і пры ім Прэс-бюро, на абавязкі якога ўскладаецца сувязь і агульны напрамак дзейнасці ўсяго саюзнага друку.

4. Цэнтральныя Батрацкія Курсы і пры іх бюро прафэсіянальнага завочнага навучання на абавязку якіх ляжыць агульнае мэтадычнае кіраўніцтва ўсімі прафэсіянальным і завочным навучаннем у саюзе.

5. Цэнтральны Дом Спецыялістых сельскай і лясной гаспадаркі СССР навукова-вытворчы цэнтр, маючы задачай да-

памогу саюзу ў агульнай мабілізацыі навукова-тэхнічных сіл на справу сельскай і лясной гаспадаркі.

Рэспубліканскія, краёвыя і вобласныя камітэты.

У асноўным будуецца ў адпаведнасці з структурай ЦК Саюзу, дапасавана да мясцовых умоў, арганізуючы наступныя сектары:

- 1) Саўгаскі.
- 2) Лясны.
- 3) Калгасна батрацкі.
- 4) Кадраў.
- 5) Арганізацыйна інструктарскі.
- 6) Агульны.

Для аб'яднання работы розных вытворчых сектараў і забяспячэння адзінства дзейнічання апарату, правядзення масава палітыка-асветных кампаній ствараецца штаб палітыка-асветнага абслугоўвання і масавых кампаній (культштаб).

У рэспубліках, краях і вобласцях, дзе, напрыклад, лясная гаспадарка ня мае вялікага значэння, лясны сектар можа не арганізоўвацца. У рэспубліканскіх, краевых і вобласных цэнтрах з вялікай колькасцю членаў саюзу—служачых у гарадох (Масква, Ленінград, Харкаў) могуць быць арганізаваны сектары па абслугоўванні гэтай масы членаў саюзу.

Апарат рэспубліканскіх, краевых і вобласных камітэтаў пераходзіць на жывую сувязь з нізавымі органамі (інструктаж, добраахвотніцтва і г. д.) Усе адказныя работнікі рэспубліканскіх, краевых і вобласных камітэтаў, за выключэннем старшыні і заг. сектарамі, працуюць як інструктары.

Абавязкі сакратара і скарбніка ў рэспубліканскіх, краевых і вобласных камітэтах, як правіла, ускладаюцца на таго ці іншага заг. сектарамі. Прыкладна, заг. саўгаскім ці лясным. калгасна батрацкім сектарам, у залежнасці ад характара арганізацыі, ён жа сакратар, заг. агульным сектарам ён жа скарбнік.

Рэспубліканскія, краевыя і вобласныя камітэты непасрэдна звязваюцца і кіруюць нізавымі ячэйкамі і толькі ў тых асобных выпадках, калі з асобнага дазволу рэспубліканскіх, краевых і вобласных камітэтаў захоўваецца акркамітэт,

непасрэдная сувязь і кіраўніцтва нізавай сеткай саюзных органаў ажыццяўляецца акркамітэтамі.

Акруговыя і інструктарскія брыгады і камітэты.

1. Замест акруговых камітэтаў у акругах арганізуюцца інструктарскія брыгады на чале а старшым—вобласным інструктарам, на абавязку якога ляжыць сувязь з вышэйстаячымі профорганамі і мясцовымі партыйнымі, прафэсійнымі, савецкімі і гаспадарчымі органамі і агульнае кіраўніцтва інструктарскай брыгадай акругі.

Інструктарская брыгада фарміруецца з 2-3 штатных інструктараў і прыцягваемых у парадку добраахвотніцтва па-за штатных акруговых інструктараў.

Брыгады ня маюць каштарысных правоў і не з'яўляюцца прамежным звяном тыпу акруговай арганізацыі. Прамой задачай брыгады з'яўляецца аказанне дапамогі нізовым органам саюзу у іх штодзённай практычнай рабоце.

Акруговыя камітэты ў кожным паасобным выпадку з асобнага дазволу Цэнтральнага Камітэту, захоўваецца ледзь у акругах, маючых асаблівае буйнае гаспадарча-палітычнае значэнне і налічваючых ня менш 10,000 чал. членаў саюзу, стала працуючых і якія круглы год плоцяць членскія ўзносы, ня лічучы членаў саюзу батракоў-калгаснікаў.

У гэтых выпадках працы акруговых камітэтаў надаецца інструктарскі характар (жывая сувязь з нізовымі органамі і гэтак далей.)

2. У найбольш буйных раёнах з значным згуртаваннем сельскагаспадарчых і лясных рабочых пры наяўнасці ў раёне ня менш 5,000 членаў саюзу, якія стала работаюць і круглы год плоцяць членскія ўзносы (ня лічачы членаў саюзу батракоў-калгаснікаў), можа быць, з дазволу рэспубліканскіх, краевых і вобласных камітэтаў, арганізаваны раённы камітэт ці раённая інструктарская брыгада.

Саюзныя органы ў саўгасах.

а) Агульна-саўгаскі рабочы камітэт (рабачком).

У буйных саўгасах, якія аб'яднаюць на сваёй тэрыторыі некалькі гаспадарчых адзінак (вучасткі, хутары, эканоміі,

трактарныя калёны, прадпрыемствы па перапрацоўцы і інш.), арганізуецца агульна-саўгаскі рабочы камітэт (рабачком саўгасу).

Для абгаварэння і рашэння вытворча-палітычных і прафэсійных пытанняў агульнасаўгаскі рабачком склікае:

1) Агульнасаўгаскі сход рабочых, а ў тых выпадках, калі па тэрыторыяльна-тэхнічных прычынах немагчыма скліканьне агульнага сходу—агульнасаўгаскую канфэрэнцыю.

2) Агульнасаўгаскую вытворчую канфэрэнцыю.

3) Агульнасаўгаская нарада прафактыву.

Агульнасаўгаскі рабачком вылучае арганізатара па асобных відах работы, якія вакол сябе фармуюць групы добраахвотніцкага актыву.

Рабачкомы вылучаюць наступных арганізатараў:

1. Арганізатар сацспарборніцтва і ўдарніцтва, які аб'яднае навакол сябе добраахвотніцкі актыў, прыкладна, па наступных групах: а) прамфінплян, падрыхтоўка і правядзеньне вытворчых канфэрэнцый, кантроль і праверка выканання рашэнняў б) сацспарборніцтва і ўдарніцтва; в) выкананьне калдагавору; г) рацыяналізацыя--вынаходства, барацьба з стратамі ў вытворчасці.

2. Арганізатар працы і быту, які аб'яднае навакол сябе добраахвотніцкі актыў, прыкладна, у наступныя групы:

а) група аховы працы; б) сацыяльна-бытавога будаўніцтва і абслугоўвання (яслі і г. д.); в) каапіраваньня, рабочага снабжэння і харчавання.

3) Арганізатар па кадрах, аб'яднае вакол сябе добраахвотніцкі актыў, прыкладна, на наступных групах: а) падбор і вылучэнне на прафэсійную, гаспадарчую і савецкую работу; б) пасылка ў розныя навуковыя ўстановы і ваенныя школы; в) арганізацыя розных курсаў у самым саўгасе.

4. Арганізатар масавай палітыка-асьветнай работы, які аб'яднае добраахвотніцкі актыў, прыкладна, па наступных групах: а) група ліквідацыі няпісьменнасці школьнай і

па-за школьнай асьветы; б) масавых кампаній; в) арганізацыі і работы культ-устаноў унутры саўгасу.

Кожны рабачком вылучае з свайго асяродку работніка па аказанні дапамогі масавай калектывізацыі батрацтва, працдагаворнай рабоце, па дапамозе калгаснаму будаўніцтву.

Рабачкомы і вылучаныя імі арганізатары праводзяць сваю работу з вучотам асаблівасцяў умоў працы і быту і запатрабаванняў работніц і рабочай моладзі.

У склад рабочых камітэтаў, арганізатараў груп добраахвотніцкага актыву павінны абавязкова ўцягвацца работніцы рабочая моладзь і спецыялісты.

Увага: У буйнейшых саўгасках („Гігант“, „Хутарок“, Пахта-Арал). і інш. з дазволу рэспубліканскіх, краевых і вобласных арганізацый у адпаведнасці з структурай іншых грамадзкіх арганізацый, могуць быць прадстаўлены рабачкому правы райкомаў, а вучасткам правы рабачкомаў.

б) Вучастковыя і цэхавыя камітэты.

(Вучастковы, цэхкомы).

На вучастках саўгасу, у хутарох, прадпрыемствах па перапрацоўцы і інш. пры наяўнасці ў іх ня менш 25 чалавек сталых рабочых і служачых арганізуюцца вучастковыя ці цэхавыя камітэты, падпарадкаваныя агульна-саўгаскаму рабачкому. Цэхавыя камітэты ў прадпрыемствах не агульнасаўгаскага, а вучасковага значэння знаходзяцца пад кіраўніцтвам вучастковых камітэтаў.

Для абгаварэння і рашэння важнейшых вытворча-палітычных і прафэсійных пытанняў вучасткомы і цэхкамітэты склікаюць агульны сход, вытворчую нараду і нараду прафактыву. Вучастковыя і цэхавыя камітэты вылучаюць, прыкладна, тых жа арганізатараў, зборшчыкаў членскіх ўзносаў і прадстаўніка ў РКК.

Увага: Як правіла, РКК арганізуецца на вучастках, у прадпрыемствах, майстэрнях і ў тых выпадках у цэнтры, калі агульна-саўгаскі рабачком непасрэдна абслугоўвае рабочых і служачых таго ці іншага вучастку.

в) Прафупаўнаважаныя.

На вучасках саўгасу, хутарах, прадпрыемствах, трактарных калёнах і брыгадах, якія налічваюць менш 25 чалавек сталых рабочых і служачых але ня менш 5 чалавек абіраецца прафупаўнаважаны.

Прафупаўнаважаны вучастку, хутара, прадпрыемства, трактарнай калёны ці брыгады, якія звязаны па гаспадарчай лініі непасрэдна з цэнтрам саўгасу (дырэктарам), падпарадкоўваюцца агульнасаўгаскаму рабачкому.

Прафупаўнаважаныя прадпрыемстваў, трактарных калён ці брыгад вучастковага значэння падпарадкоўваюцца вучастковаму камітэту.

у абавязак прафупаўнаважаных уваходзіць: сувязь з агульна-саўгаскім рабачкомам ці вучасткомам, правядзенне сходу, збор членскіх ўзносаў Вакол сябе ён фармуе добраахвотніцкі актыў, з якім і арганізуе ўдзел рабочых у грамадзка-вытворчай працы прадпрыемства (сацспарборніцтва і ўдарніцтва, палітыка-выховаўчае і культурна-асветнай абслугоўваньне рабочых і інш.).

Саюзныя органы ў леспрамгасах і на сплаве.

А. Лесарабачкомы.

У леспрамгасах, якія маюць на сваёй тэрыторыі некалькі лесавучасткаў, трактарных баз і леса-конных баз, арганізуецца леса-рабачком.

Для абгаварэння і рашэння вытворча-палітычных і прафэсійных пытанняў леса-рабачком склікае:

1. Агульна-леспрамгасаўскі сход, а там, дзе гэта немагчыма па тэрыторыяльна-тэхнічных прычынах агульна-леспрамгасаўскую канфэрэнцыю рабочых і служачых.

2. Агульна-леспрамгасаўскую вытворчую канфэрэнцыю.

3. Агульна-леспрамгасаўскую нараду прафактыву.

Лесарабачком вылучае арганізатараў:

а) арганізатара сацспарборніцтва і ўдарніцтва;

б) арганізатара працы і быту;

в) арганізатара масавай палітыка-выхаваўчай работы;

г) арганізатара па кадрах.

На лесарабачкомы і яго арганізатараў ўскладаюцца абавязкі ў адпаведнасці з

пералікам задач, ускладзеных на рабачкомы ў саўгасах. дапасавана да вытворча-грамадзкіх умоў работы ў леспрамгасе (гл. разьдзел саўгасаў).

Увага: Буйнейшым лесарабачкомам рэспубліканскімі, краевымі і вобласнымі камітэтамі могуць быць прадстаўлены правы райкомаў.

Б. Лесавучасткамы і цэхавыя камітэты.

У вучлеспрамгасах, якія маюць ня менш 25 чалавек сталых рабочых і служачых, арганізуецца лесавучасткам, падпарадкаваны леса-рабачкому.

У прадпрыемствах лясной гаспадаркі, трактарных базах, лесаконных базах і лесазагатоўчых пунктах, маючых агульнае лесампрамгасаўскае значэнне і налічваючых ня менш 25 чалавек сталых рабочых і служачых, ствараецца цэхавы камітэт, падпарадкаваны леса-рабачкому.

У прадпрыемствах, трактарных базах, леса-конных базах і лесазагатоўчых пунктах вучастковага значэння арганізуецца цэхавы камітэт, падпарадкаваны леса-вучасткому.

Вучасткомы і цэхавыя камітэты праводзяць агульныя сходы (а у выпадку немагчымасці на тэрыторыяльна-тэхнічных прычынах склікаць агульны сход вучастковыя канфэрэнцыі) рабочых і служачых, вытворчыя нарады і нарады прафактыву. Вылучаюць, прыкладна, тых жа арганізатараў, што і лесарабачкомы а таксама зборшчыкаў членскіх ўзносаў і прадстаўніка ў РКК.

Увага: РКК ствараецца на месцы знаходжання рабачкому, а не вучасткому толькі ў тых выпадках, калі лесарабачком непасрэдна сам абслугоўвае тую ці іншую групу рабочых і служачых.

В. Прафупаўнаважаныя.

На вучастках, прадпрыемствах лясной гаспадаркі, трактарных базах і лесаконных базах, маючых агульнае лесампрамгасаўскае значэнне і налічваючых менш 25 чалавек сталых рабочых і служачых, але нь менш 5 чалавек, абіраецца прафупаўнаважаны, падпарадкаваны леса-рабачкому. На лесазагатоўчых пунктах, у прадпрыемствах, трактарных і лесаконных базах, якія маюць вучасткавае

значэнне і якія налічваюць тую-ж колькасць сталых рабочых і служачых, абіраецца прафупаўнаважаны, падпарадкаваны лесавучастку.

Г. Саюзныя органы на сплаве.

На транзітным сплаве, буксірным і бяз тяглавай сілы, на плытах, пры наліччы ня менш 25 чалавек рабочых і абслугоўваючага персаналу, арганізуецца сплаўрабачком; пры меншай колькасці рабочых, але ня менш 5, абіраецца прафупаўнаважаны.

Рабочыя малявога сплаву абслугоўваюцца бліжэйшым лесарабачком ці лесавучасткам, з вылучэннем арганізатара-інструктара.

На пунктах масавага згуртавання рабочых сплаву (зрыўка, сплотка, запаньня) пры наліччы ня менш 25 чал. членаў саюзу арганізуецца сплаўрабачком, падпарадкаваны лесарабачкому адпаведнага леспрамгасу.

Увага: У пунктах пагрузкі і выгрузкі са значным згуртаваннем рабочых, не падпарадкаваных па гаспадарчай лініі леспрамгасу, створаныя рабачкомы абслугоўваюцца не пасрэдна рэспубліканскімі, краевымі і вобласнымі арганізацыямі.

Для кіраўніцтва і практычнай дапамогі ў працы прафарганам сплаву рэспубліканскія, краевыя і вобласныя камітэты, на тэрыторыі, якіх праходзіць сплаў, вылучаюць спецыяльныя падвіжныя інструктарскія брыгады, якія ў межах водасбору ці рэк сплаву свайго раёну і абслугоўваюць транзітны сплаў.

Увага: На плытах з буйным згуртаваннем рабочых пры наліччы адміністрацыі і сплаўрабачкому, з ведама вышэйстаячых арганізацый могуць быць створаны плытавыя РКК.

Саюзныя органы ў калгасах, МТС і іх прадпрыемствах.

Пры куставых аб'яднаннях калгасаў, пры наліччы ня менш 100 членаў саюзу ў калгасах і раёнах дзейнасці куста, абіраецца прафком, а ў калгасах, на вучастках і прадпрыемствах упаўнаважаны, пры наліччы ня менш 10 членаў саюзу.

На машынна-трактарных станцыях, прадпрыемствах калгасаў і каапэрацыі

абіраецца рабачком, пры наліччы ня менш 25 сталых рабочых, служачых і спецыялістых, пры меншай колькасці упаўнаважаны.

Прафкомы пры куставых калгасаб'яднаннях і рабачкомах на машынна-трактарных станцыях і прадпрыемствах кіруюць вышэйстаячыя саюзныя органы.

У буйнейшых калгасах, выконваючых у адносіне да другіх калгасаў ролю куставога цэнтру, саюзныя органы абіраюцца таксама, як і ў куставых аб'яднаннях.

У адносіне працуючых па найму кваліфікаваных рабочых, служачых і спецыялістых прафком, як саюзны орган, мае задачы як у адносіне уцягнення рабочых, служачых і спецыялістых у вытворчасці, так і абароны іх інтарэсаў шляхам заключэння калдагавораў на аснове агульнага працоўнага законадаўства і г. д.

У адносіне членаў саюзу батракоў якія ўвайшлі ў калгасы, прафком мае задачы палітыка-асветнага абслугоўвання іх (ліквідацыя няпісьменнасці, вылучэнне на вучобу), а таксама і згуртавання батрацтва для актыўнага ўдзелу ў вытворча-грамадскім жыцці калгасу (батрацка-бедняцкія групы, вытворчыя нарады калгасу, вылучэнне ў органы кіраўніцтва).

Уся работа прафкому павінна быць падпарадкавана агульнай задачы ўзмацнення буйнай абагуленай гаспадаркі, на аснове вытворчай самадзейнасці батрацтва мас сялянства ў калгасе.

Прафкомы і ўпаўнаважаныя, не падмяняючы ў сваёй працы праўленне калгасу, арганізуюць батрацтва навакол сваёчасовага і поўнага выканання вытворчага пляну калгасу і для барацьбы з кулацкім уплывам па-за і ўнутры калгасу.

Прафкомы аказваюць садзейнічанне праўленню калгаса ў правільнай арганізацыі вытворчасці, працы, разгортвання сацпаборніцтва, ударніцтва, а таксама сумесна з праўленнем арганізуюць матар'яльна-працоўную дапамогу батрацтву (першачарговая пасылка на работу, на трактарныя і іншыя курсы, авансавая аплата за работу грашма і натурай да першага ўраджаю калгасу і г. д.).

Для правядзення ўсёй гэтай работы прафком вылучае арганізатараў.

1. Арганізатара па сувязі з батрацка-бядняцкімі групамі па ўцягненні ў іх працу батрацтва.

2. Арганізатара па ліквідацыі няпісьменнасці сярод батракоў калгаснікаў і па распаўсюджванні друку.

3. Зборшчыкаў членскіх узносаў.

Для абгаварэння і вырашэння важнейшых пытанняў, якія ўваходзяць у кола дзейнасці прафкомаў і прафупаўнаважаных, апошнія склікаюць:

1. Агульны сход членаў саюзу ў калгасу, куставыя і раённыя канфэрэнцыі.

2. Нарады прафактыву (упаўнаважаных, арганізатараў, зборшчыкаў).

Сельрабачкомы.

У раёнах, дзе не забаронены наём у індувiдуальных гаспадарках, для абслугоўвання батрацтва і пастушаства, занятага па найму ў гэтых гаспадарках і сельвобчэствах, арганізуюцца сельрабачкомы.

Сельрабачкомы працуюць на аснове палажэння ЦК саюзу аб сельрабачкомых (гл. „Справочник Профработника“

№10-11-12 за 1929 г.), у якое ўносяцца наступныя змены:

1. Замест камісій сельрабачкомамі вылучаюцца наступныя арганізатары:

а) арганізатар па масавай калектывізацыі і каапэраванні батрацтва, у задачу якога ўваходзіць уцягненне батракоў у калгасы, саматужна прамысловую і спажывецкую каапэрацыю;

б) арганізатар абарончай работы, у задачу якога ўваходзіць падрыхтоўка і правядзенне працдагаворнай, разлікавай кампаніі, ахова працы, праверка працдагавараў, прадстаўніцтва па батрацкіх справах у канфліктных камісіях, нарсудах і г. д.;

в) арганізатар па сувязі з батрацка-бядняцкімі групамі пры сельсаветах, спажывецкай каапэрацыі і іншых выбарных органах, ў задачу якога ўваходзіць сувязь з батрацка-бядняцкімі групамі ў гэтых органах.

Аднай з важнейшых задач усіх арганізатараў зьяўляецца ўцягненне батрацтва і пастушаства ў шэрагі прафсаюзу.

Усю гэту работу сельрабачкомы праводзяць аб'яднаючы навакол сябе добраахвотніцкі акты ў асяродку батрацтва і пастушаства.

ПАСТАНОВА

Прэзыдыуму Беларускага Рэспубліканскага Камітэту Саюза сельгаслесрабочых „пра рэарганізацыю сеткі сельрабачкомаў“

Масавая і суцэльная калектывізацыя бядняцка—серадняцкіх гаспадарак, ліквідацыя найму ў кулацкіх гаспадарках у раёнах суцэльнай калектывізацыі і масавая калектывізацыя батрацтва патрабуюць ня толькі перабудовы зместу і мэтадаў работы саюзу, але і змены сучаснае структуры нізовых саюзных органаў сельрабачкомаў. У адпаведнасці з гэтым і на падставе рашэння ЦК саюзу, Прэзыдыум БРК пастанаўляе замест існуючай сеткі сельрабачкомаў арганізаваць:

1) Райпрафкомы пры райкалгассаюзах (але не пры поляводсаюзах) у раёнах, дзе пераважная колькасць маючага ў раёне батрацтва (прыкладна 65-70%) уцягнута ў калгасы. На гэтыя прафкомы таксама ўскладаецца задача па калектывізацыі і абароне інтарэсаў той часткі батракоў, якая яшчэ не калекты-

візавана. У гэтых раёнах сельрабачкомы не арганізуюцца

2) Райсельрабачкомы ў тых раёнах, дзе не забаронены наём рабочай сілы і пераважная колькасць батрацтва не калектывізавана. Райсельрабачком павiнен знаходзіцца ў месцы найбольшага згуртавання батрацтва, г.зн. не абавязка ў райцэнтры.

3) У адным раёне і райпрафкомы і райсельрабачком у паасобных выпадках калі ў раёне маецца значная колькасць батрацтва і пастушаства ў індывiдуальным сэктары (прыкладна на 50%).

4) Райпрофком аб'яднае і абслугоўвае:

а) Членаў саюзу батракоў—калгаснікаў усіх калгасаў раёну.

б) Усіх спецыялістых аграномаў, зоотэхнікаў, земляпарадкавацеляў, гідратэхнікаў і інш, што абслугоўваюць калгасы.

в) Усіх работаючых па найму ў калгасах, іх прадпрыемствах і ў райкалгас-саюзе кваліфікаваных рабочых (масла-робаў-сыравараў) і служачых.

г) Работнікаў райземчасткі РВК.

д) Рабочых камбінатаў РВК.

е) Рабочых мабілізаваных на сталую работу ў калгасы.

ж) Грамадзкіх пастухоў і батрацтва, якое будзе працаваць у індывідуальных гаспадарках і сельскіх грамадах у тых выпадках, калі ў раёне адсутнічае сельрабачком.

5) Райсельрабачком абслугоўвае і аб'яднае:

а) Батракоў і пастухоў, якія працуюць у асобных селянскіх гаспадарках, сельскіх грамадах.

б) Местачковых адзіночак (хатніх работніц, вучняў у саматужнікаў).

в) Таксама і батракоў—калгаснікаў, спэцыялістых у калгасах і інш. групы, паказаныя ў п. 4 у тых выпадках, калі ў раёне няма райпрафкому.

г) Калі ў раёне будуць арганізаваны і райсельрабачкомы, і райпрафком, дык местачковых адзіночак абслугоўвае райсельрабачком, а рабочых камбінатаў РВК—райпрафком.

7) У раёнах, дзе арганізаваны агра-індустрыяльныя камбінаты, пры іх арганізуюцца самастойныя прафкомы.

8) На машынна трактарных станцыях арганізуюцца самастойныя рабачкомы, якія аб'яднаюць рабочых працуючых у МТС.

9) Калі на асобных прадпрыемствах камбінатаў РВК працуе звыш 25 чалавек рабочых, дык на гэтых прадпрыемствах застаюцца, ці павінны быць арганізаваны зноў, самастойныя рабачкомы.

10) Пры наяўнасці ў раённым цэнтры значна колькасці (звыш 40 чал.) членаў саюзу рабочых адзіночак (хатнія работніцы і вучні ў саматужнікаў) для іх абслугоўвання арганізуюцца асобныя местачковыя рабачкомы адзіночак, у якім работа, як правіла, вядзецца безплатных работнікаў.

11) У паасобных калгасах, альбо куставых аб'яднаннях, на паасобных прадпрыемствах, што абслугоўваюцца райпрафкомам, ці райсельрабачкомам пры

наяўнасці ў іх ня менш 10 членаў прафсаюзаў, абіраюцца прафупаўнаважаныя. Прафупаўнаважаныя з'яўляюцца выбарнымі не платнымі работнікамі.

Пры наяўнасці ў адным калгасе менш 10 членаў прафсаюзу, прафупаўнаважаны можа абірацца адзін для 2-3х бліжэйшых калгасаў у радыусе, прыкладна, 3-4 кіламетраў.

Прафупаўнаважаныя таксама абіраюцца і пры наяўнасці звыш 10 членаў саюзу батракоў і пастухоў, занятых у індывідуальных гаспадарках і сельскіх грамадах. у асобнай вёсцы ці некалькіх недалёка адлеглых.

12) Падпарадкаваючы ўсю сваю дзе-насыць ажыццяўленьню асноўнай задачы ўзмацнення буйнай абагуленай (сацыялістычнай гаспадаркі) праз палітычна—вытворчую самадзейнасць батрацтва і бядняцка—серадняцкіх мас у калгасах, райпрафком для практычнага вядзення сваёй работы вылучае арганізатараў:

а) Арганізатара па сувязі з батрацка—бядняцкімі групамі па ўцягненні ў іх работу батрацтва.

а) Арганізатара па ліквідацыі няпісьменнасці сярод батракоў—калгаснікаў і па распаўсюджваньні друку.

в) Зборшчыкаў членскіх узносаў.

У тых райпрафкомах, якія абслугоўваюць батрацтва і пастушаства, занятае ў індывідуальных гаспадарках вылучаюцца таксама:

г) Арганізатара абароннай работы.

д) Арганізатара па масавай калектывізацыі і каапэраванні батрацтва.

Для правядзення ўсёй работы арганізатары згуртоўваюць вакол сябе добраахвотніцкі актыў з батрацтва і пастушаства.

13) Сродкі на ўтрыманне райпрафкомаў і райсельрабачкомаў складаюцца: з налічэння па дагаворах на работнікаў, якія будуць абслугоўвацца імі, з членскіх узносаў батракоў—калгаснікаў і ў асобных выпадках з датацыі БРК саюзу.

14) Рэарганізацыю сеткі сельрабачкомаў і арганізацыю райпрафкомаў і райсельрабачкомаў правесці ў працягу мая.

Аб перабудове форм і метадаў работы нізовых саюзных органаў (рабачкомаў)

(Пастанова Прэзыдыуму БРК саюзу за 19/IV-30 г.).

Для паспяховага выканання задачы мабілізацыі ўсіх сіл саюзу на справу сацыялістычнае перабудовы сельскае і лясное гаспадаркі, саюзу перш за ўсё патрэбна хутка і рашуча перабудаваць формы і метады работы нізовых саюзных органаў (рабачкомаў). Забяспечыць ажыццяўленне наступнага.

1) У штодзённай рабоце кожнага рабачкому ажыццявіць сапраўды паварот тварам да сацыялістычнае вытворчасці, да патрабаванняў рабочых мас.

2) Широкае ўцягненне ва ўсю прафсаюзную работу добраахвотніцкага актыву, выхоўванне і выхоўванне на практычнай рабоце новых кадраў, актыву і вылучэнцаў.

Найбольш чотка вызначыць абавязкі і персональную адказнасць кожнага работніка за даручаную яму саюзам работу.

Зыходзячы з гэтага, Прэзыдыум БРК саюзу пастанаўляе:

1) Рабачкомы каўгасаў, лясніцтва, лесараспрацовак і інш, на працягу красавіка—мая ў адпаведнасці з палажэннем ЦК аб структуры саюзных органаў (глядзі гэты-ж нумар бюлетэню):

а) Заместа існаваўшых камісій правесці вылучэнне арганізатараў па асобных галінах работы.

б) Пачаць шырока разгортваць вярбоўку і прыцягненне на работы добраахвотнікаў.

в) Арганізацыю (выбары) вучастковых (цэхавых) арцельных камітэтаў, ці прафупаўнаважаных у існуючых рабачкомах (саўгасаў, лесараспрацовак і інш.) правесці ў час перавыбарчае кампаніі (чэрвень—ліпень).

2) У прафкомах пры Райкалгассаюзах і іншых уноў арганізуючыхся нізовых ячэйках работа павінна адразу ж арганізавацца ў адпаведнасці з новым палажэннем аб структуры саюзных органаў, г.зн. адразу ж праводзяцца выбары прафкому, прафупаўнаважаных, выдзяляюцца арганізатары і г.д.

3) Зацьвердзіць часовыя палажэнні аб рабоце арганізатараў і добраахвот-

ніцтве (дадаюцца). Ар, Сэктару, сумесна з адпаведнымі вытворчымі сэктарамі, наладзіць вывучэнне вопыту работы арганізатараў і добраахвотніцтва з тым, каб праз два месяцы паставіць на абгаварэнне Прэзыдыуму першыя вынікі і вызначыць мерапрыемствы па далейшым разгортванні работы.

4) Вытворчым сэктарам, сумесна з Арганізацыйным Сэктарам, да 5/V выпрацаваць рабочыя памяткі для паасобных арганізатараў і груп добраахвотнікаў.

5) Рабачкомам шырока разгарнуць работу па азнаямленні ўсёй саюзнай масы з задачамі перабудовы работы саюзных органаў з новымі яе (работы) формамі, як найшырэй прыцягнуць масы да правядзення гэтай перабудовы. Практычна належыць на агульных сходах, шляхам спецыяльных гутарак азнаёміць усю масу членаў саюзу з палажэннем ЦК аб структуры саюзных органаў і дырэктывамі БРК. На сходах абгаварыць таксама практычныя мерапрыемствы па перабудове работы рабачкомаў, па арганізацыі добраахвотніцтва.

Шырока скарыстаць насыценгазеты для абгаварэння пытанняў работы па новаму.

6) Абавязаць інструктарскі склад (акр. і райінструктараў):

а) Справу дапамогі рабачкомам у перабудове работы, кіраванне гэтай работай зрабіць сваёй асноўнай задачай на бліжэйшы час. Не пазьней, як 10/V правесці раённую нараду рабачкомаў для дакладнага абгаварэння задач і парадку перабудовы.

б) Наладзіць вывучэнне вопыту работы арганізатараў і добраахвотніцтва. Удалы вопыт адной ячэйкі перанесці ў іншыя. Свачасова сыгналаваць і прымаць захады да выпраўлення ўсякіх ненармальнасцяў.

в) Усю сваю работу па інструктаванні і дапамозе рабачкомам праводзіць брыгадным метадам з шырокім прыцягненнем добраахвотнікаў. Згуртаваць навакол сваёй работы па інструктаванні нізовых ячэек добраахвотніцкі актыў.

ЧАСОВАЕ ПАЛАЗЭНЬНЕ

Аб рабоце арганізатараў.

1. Арганізатары па паасобных відах работ вылучаюцца рабачкомам (на пасяджэньні рабачкому) як з ліку членаў рабачкому, гэтак з ліку актыву, лепшых ударнікаў, прыкладных рабочых. Пры вылучэньні ўлічваецца неабходнасьць уцягненьня жанчын работніц і спецыялістых.

2. Арганізатары павінны замацоўвацца на рабоце на тэрмін выбару рабачкомаў. Не дапускаць частай зьмены.

3. Арганізатар прымае ўдзел у складаньні агульнага пляну работы рабачкому, а для гэтага ён намячае пытаньні, якія па яго галіне работы павінны быць уключаны ў плян работы рабачкому.

4. Арганізатар нясе поўную адказнасьць перад рабачкомам за сваячасовае, поўнае і чоткае правядзеньне ўсіх мерапрыемстваў, вызначаных па яго галіне работы: у пляне работ, у дырэктывах, кіруючых прафсаюзных органаў, у пастановах рабачкому і агульных сходаў.

5. Арганізатар павінен сваячасова выяўляць запатрабаваньні і думкі рабочых, ускрываць маючыся недахопы ў той галіне работы, за якую ён адказвае, вызначыць і праводзіць патрэбныя мерапрыемствы, ставіць перад рабачкомам пытаньні сваёй работы.

Арганізатар стала вывучаю сваю галіну работы, а для гэтага азнаемляецца з усімі дырэктывамі, пастановамі пра яго галіну работы (чытае „Бел. Батрак“, саюзныя і спэцыяльныя часопісы, бюлетэнь БРК і г. д.), знаёміцца з вытворчымі плянамі, ваданьнямі і г. д.

6. Ніякіх пасяджэньняў арганізатар не праводзіць. Праводзіць толькі дзелавыя нарады добрахвотнікаў для інструктаваньня, вызначэньня заданьняў па асобных добрахвотніках і групам, абгаварэньне вынікаў работы.

7. Арганізатары агульна-саўгаскіх, і іншых рабачкомаў, кіруюць работай адпаведных арганізатараў участковых ці цэхавых рабачкомаў, шляхам асабістага інструктаваньня, асабістае дапамогі, нарад, не падменяючы кіраўніцтва з боку рабачкому.

Арганізатары участковых, ці цэхавых рабачкомаў патрымліваюць непасрэдную

связь з адпаведным арганізатарам агульна-саўгаскага, ляснога рабачкому, стала знаёмяць яго з становішчам работы, зварачваюцца за нарадай.

8. Рабачкомам у плянавым парадку ў першы час не радзей, як адзін раз у месяц заслухоўвае на сваіх пасяджэньнях даклады арганізатараў аб ходзе і становішчы работы, аб выкананьні пляну работ, заданьняў рабачкому аб прыцягненьні і скарыстаньні добрахвотнікаў. Дае паказаньні аб далейшай рабоце.

Аб арганізацыі і рабоце добрахвотніцтва (добрахвотніцкіх груп)

Асноўнай задачай арганізатараў зьяўляецца зьбіраньне добрахвотніцкага актыву, правільнае і найбольш поўнае яго скарыстаньне для правядзеньня работ у той галіне, за якую ускладзена на яго (арганізатара) адказнасьць.

2. Добрахвотнікі аб'яднаюцца па групах, вызначаных у палажэньні ЦК саюзу аб структуры саюзных ворганаў.

3. У склад груп Добрахвотнікаў уваходзяць:

а) добрахвотнікі, якія жадаюць стала (больш-менш працяглы тэрмін) працаваць у складзе групы.

б) Добрахвотнікі, якія жадаюць прыняць удзел толькі ў правядзеньні якой небудзь асобой адначаснай работы.

в) Члены выбарных бюро асобных арганізацый, работа якіх звязана з работай добрахвотніцкай групы ТСАсо-віахім, П. Няпісьменнасьць.

Колькасьць добрахвотнікаў у групе не абмяжоўваецца.

4. Вярбоўка добрахвотнікаў праводзіцца рабачкомамі і арганізатарамі стала, шляхам выяўленьня членаў саюзу, якія жадаюць работаць у данай галіне работы.

Рабачком і арганізатар стала прымаюць заходы да захвочваньня рабочых на добрахвотніцкую работу, шляхам:

а) правядзеньня групавых гутарак у час перапынку у інтэрнатах, бараках, чырвоных кўтках.

б) індыўідуальных гутарак з паасобнымі рабочымі і работніцамі.

в) пісьмовых і вусных аб'яў аб намерных для правядзеньня работ і патрэба для іх правядзеньня работнікаў.

г) Для вярбоўкі добрахвотнікаў шырока скарыстоўваюцца насьценгазэты.

Асобную ўвагу зьвяртаць на вярбоўку добрахвотнікаў з ліку ўдарнікаў, прыкладных рабочых, жанчын і маладзі, а таксама і спэцыялістых.

5. Добрахвотнік можа, або абіраць сабе сталую (сыстэматычную) работу, напрыклад: правядзеньне галосных чытак у чырвоным кутку, альбо прымаць удзел у правядзеньні толькі адначасовых мерапрыемстваў, напрыклад: праверку ходу сацспарборніцтва, падрыхтоўка асобнага пытаньня для вытворчай нарады.

6. Рабачком і арганізатар абавязаны ўсебакова садзейнічаць добрахвотнікам у дасканалым вывучэньні адпаведных дырэктыв, матар'ялу па таму пытаньню, якім займаецца добрахвотнік. Садзейнічаць у падвышэньні кваліфікацыі добрахвотніка ў данай галіне, практыкую для гэтага правядзеньне спэцыяльных гутарак, лекцый і ў паасобных выпадках нават спэцыяльных каротка-тэрміновых курсаў. Садзейнічаць у выкарыстаньні добрахвотнікамі для мэты ўзьняцця кваліфікацыі завочнага навучаньня.

7. Перад правядзеньнем—кожнае новае, ці адначасовае работы арганізатара рабачком праводзіць з добрахвотнікамі, якія будуць прымаць удзел, інструкцыйную нараду. На гэтай нарадзе дакладна растлумачваецца змест работы, задачы яе і парадак правядзеньня. Кожнаму добрахвотніку ці, калі работа праводзіцца групамі, дык кожнай групе павінна давацца дакладнае заданьне. Пажадана, асабліва пры больш складаных работах,

кожнаму удзельніку даваць пісьмовую памятку аб рабоце (пэралік пытаньняў, якія належыць выяўляць, праводзіць).

9. Добрахвотнікі пры правядзеньні работы, як мага шырэй карыстаюцца практыкай правядзеньня групавых і індыўідуальных гутарак з рабочымі, азнаемляе іх з задачамі работы, заахвочае на лепшую работу, на барацьбу з недахопамі, выкрывае праз іх (рабочых) маючыся недахопы і прапановы аб спосабах палепшаньня работы.

Добрахвотнік, праводзячы тую, ці іншую работу, павінен даваць аб ёй матар'ял для насьценгазэты, пісаць у „Бел. Батрак“ і іншыя газэты.

10. Па сканчэньні паасобнай работы, арганізатар праводзіць нараду удзельнікаў, на якой заслухоўваюцца вусныя паведамленьні добрахвотнікаў аб выніках іх работы, абгаварваюцца практычныя прапановы, якія пасьля гэтага уносяцца на абгаварэньне і зацьверджаньне рабачкому.

11. Добрахвотнікі працягваюцца да ўдзелу на пасяджэньнях рабачкому, дзе абгаварваюцца пытаньні, зьвязаныя з іх работай.

12. Арганізатары і старшыя груп вядуць сталыя вучот:

а) Добрахвотнікаў, якія прымаюць удзел у рабоце па данай галіне.

б) нагрузак і заданьняў добрахвотнікам.

в) праробленай работы.

Усе гэта робіцца шляхам простых запісаў у асобным сшытку-дзеньніку.

Выдавецтва Бел. Рес. К-ту

Сельгаслесрабочых СССР.

Адказны рэдактар Манжалей.

Намеснікі яго: Аскерка, Юшкевіч.